

‘Een ontroerende roman over de troostende en helende kracht van verhalen. Ik vond het geweldig!’ – Lynn Austin

A photograph of two women walking away from the camera in a vast green field under a pale sky. The woman on the left is wearing a pink floral dress and sunglasses. The woman on the right is wearing a light blue patterned dress and has her hand on the first woman's shoulder. The title text is overlaid on the image.

Het verhaal dat ons verbindt

Als een jonge weduwe en het vijfjarige zoontje van haar zus plots op elkaar zijn aangewezen, ontstaat er tussen hen een speciale band dankzij de kracht van verhalen.

SUSIE FINKBEINER

HET VERHAAL DAT ONS VERBINDT

Susie Finkbeiner

Het verhaal dat ons verbindt

Roman

Vertaald door Carola van der Kruk-de Boer

KokBoekencentrum Uitgevers • Utrecht

Vertaling: Carola van der Kruk-de Boer
Ontwerp omslag: Pankra
Lay-out binnenwerk: Crius Group

ISBN 978 90 297 3105 8
ISBN (e-book) 978 90 297 3106 5
NUR 302
www.kokboekencentrum.nl

© 2021 KokBoekencentrum Uitgevers

Oorspronkelijk verschenen onder de titel *Stories That Bind Us*, bij Revell.
Published with arrangement with Revell, a division of Baker Publishing
Group, Grand Rapids, MI USA.
Copyright © 2020 by Susie Finkbeiner

Alle rechten voorbehouden.

Uitgeverij KokBoekencentrum vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Voor Jocelyn en Sonny.
Twee verhalenvertellers en heel goede vriendinnen.

Wees als de vogel die na zijn vlucht
op een twijgje neerstrijkt, hoog in de lucht.
Hij voelt wel dat het te zwak is en beeft,
maar zingt toch, omdat hij vleugels heeft.

Victor Hugo

1

Voorjaar 1963

Mijn Norman had nooit begrepen waarom ik het fijn vond om de was aan de waslijn op te hangen, terwijl ik binnen een fantastisch werkende droogtrommel had. Vooral omdat ik er eigenlijk een afkeer van had om meer werk in en om het huis voor mezelf te creëren dan strikt noodzakelijk was. Maar op ochtenden zoals die van die dag, als de zon zo scheen als een kind haar zou tekenen, met stralen die strepen langs de lucht trokken en wolken zo vol en zacht als dikke watten, kon ik het gewoon niet weerstaan.

Dagen zoals die dag zorgden ervoor dat de kleding een frisse geur kreeg die een gasdroogtrommel nooit zou kunnen produceren.

Ik hing een vijftal onderhemden van Norm aan de lijn, samen met de Wrangler-spijkerbroek die hij graag in het weekend droeg, een zacht flanelen overhemd dat hij al sinds de ambtsperiode van president Truman had, en de nette sokken die hij altijd aanhad in zijn kerkschoenen. Zijn onderbroeken hingen aan de middelste lijn zodat de burens ze niet konden zien.

Ik wilde natuurlijk niet dat de hele straat naar de slips van mijn man kon loeren.

Toen ik dat klusje had geklaard, bleef ik met de wasmand op mijn heup in de tuin staan en ademde de leemachtige geuren van de late lente in.

Ik keek snel even rond om me ervan te vergewissen dat niemand me zag, zette de mand neer en schopte mijn schoenen met lage hakken uit zodat ik met mijn in kousen gehulde tenen de grassprietjes kon voelen. Op dat moment van de

dag was het erg rustig in onze buurt. Alle kinderen zaten op school en de mannen waren aan het werk. Huisvrouwen waren binnen de vloeren aan het dweilen of hun prullaria aan het afstoffen, zoals ik eigenlijk ook zou moeten doen.

Gelukkig kon niemand zien dat ik me op de zachte grond liet zakken, mijn benen voor me uitstreekte en mijn hoofd in mijn nek legde, zodat de zon mijn huid kon verwarmen, die bleek was als gevolg van de lange winter in Michigan.

Terwijl ik mijn ogen met een hand afschermdde tegen de zon, zag ik een vogel die hoog boven mij door de lucht zweefde, zijn beide donkere vleugels wijd uitgespreid. Hoewel ik wist dat de zon miljoenen kilometers van mij verwijderd was, leek het vanaf de plaats waar ik zat alsof die vogel er binnen de kortste keren tegenaan zou botsen en haar precies in het midden zou raken.

‘Hoe ging dat verhaal ook alweer?’ fluisterde ik tegen mezelf.

Een flard van een herinnering zocht zich een weg naar mijn gedachten. Een verhaal dat mijn moeder meer dan dertig jaar eerder aan mijn zusje en mij had verteld. Ik hield mijn hoofd schuin en probeerde me te herinneren hoe het ging. Het draaide in elk geval om een klein meisje, dat wist ik zeker. Een klein meisje dat bang was in het donker.

‘Ze heette Lily.’ Het was het soort naam dat me deed denken aan een elegant, chic meisje. Het was een naam die paste in een verhaal of een liedje. Ik deed mijn uiterste best om me te herinneren hoe het had geklonken toen mijn moeder die naam had uitgesproken.

Maar hoezeer ik het ook probeerde, het lukte me niet om me haar stem weer voor de geest te halen. Het was al zo lang geleden dat ik die voor het laatst had gehoord.

Wat ik me wel herinnerde, was dat het verhaal een verdrietig einde had. Dat had ik tenminste gedacht toen ik jonger was. Ik had er altijd een beetje verdrietige buikpijn van gekregen en een intens medelijden gevoeld voor de arme Lily.

Ik sloot mijn ogen, liet de zon rozerood door mijn oogleden gloeien, en probeerde een einde voor haar verhaal te verzinnen waarbij ze nog lang en gelukkig leefde.

Het geluid van een hordeur die een paar huizen verderop openging en weer dichtsloeg, deed me schrikken, waardoor mijn afgedwaalde gedachten weer terugkeerden naar de plaats waar ze hoorden: het hier-en-nu. Specifieker nog: binnen, in huis, waar er vloeren geschrobd moesten worden en ramen gelapt.

Ik kwam in de benen, pakte mijn mand op, streek de rok van mijn eenvoudige jurk glad en hoopte maar dat er geen grasvlek op mijn achterste zichtbaar was.

Voor een jonge vrouw zou het volkomen normaal zijn geweest om een ochtend dagdromend in haar achtertuin door te brengen. Maar ik was geen jonge vrouw meer en dus begaf ik me naar binnen.

Pas toen ik de wasmand beneden in de kelder zette, bedacht ik dat mijn schoenen nog in het gras stonden.

Toen Norman en ik pas getrouwd waren, hadden we nageenog niets. Een appartement waar je je achterste amper in kon keren, een roestige fiets waarmee Norm bestellingen voor de familiebakkerij afleverde en een niet bij elkaar passend servies, samengesteld uit de afdankertjes van een aantal vrouwen uit de kerk. Dat was alles. Het scheelde niet veel of ik had zelfs geen ketel gehad om water in te koken.

Maar we waren jong en verliefd. We merkten nauwelijks wat we misten.

We woonden vijf jaar in dat kleine appartementje voordat we een huis konden kopen. Twee van die vijf jaar had Norm natuurlijk in Japan gezeten, tijdens de oorlog, en in de tijd dat hij weg was, was ik eigenlijk alleen maar blij geweest dat ik geen huis met een tuin hoefde te onderhouden.

Toen hij weer thuiskwam, kochten we een alleraardigst twee verdiepingen tellend huis aan Deerfield Avenue in Norms geboorteplaats LaFontaine, Michigan. Het was een huis van rode baksteen, met witte sierlijsten en zwarte luiken. De tuin had een fijne afmeting en er was genoeg ruimte voor bloembedden en bomen die schaduw boden. Norm verontschuldigde zich dat hij geen vorstelijker onderkomen voor ons kon bekostigen. Maar voor mij was deze woning precies goed. Het was een huisje voor ons beiden en dat was meer dan ik ooit had durven dromen.

Op de dag dat we er introkken, tilde Norm me over de drempel en duwde hij met zijn voet de deur achter ons dicht. Toen hij de woonkamer binnenstapte, zette hij me echter niet neer. Nee, hij liep verder en droeg me door de deuropening naar de voor ons nieuwe slaapkamer.

‘Wat doe je?’ vroeg ik giechelend en ik voelde dat ik bloosde, hopelijk op een manier die paste bij een tweeëntwintigjarige vrouw. ‘Norman!’

‘Nou, lieveling,’ antwoordde hij, ‘dit leek me een goed moment om eens te beginnen aan gezinsuitbreiding. Een huis vol kinderen, dat lijkt me wel wat.’

De rest van die herinnering houd ik liever tussen mijn man en mij. Ik was altijd iemand geweest die snel bloosde. Maar helaas waren blozende wangen niet meer zo gepast voor een veertigjarige vrouw en golden ze vooral als een signaal dat er een andersoortige verandering in de lucht hing.

Hoe heerlijk die eerste dag in ons huis en het grootste deel van de achttien jaar die daarop volgden ook waren geweest, we hadden ook een aantal bittere momenten gekend.

Vanaf mijn plekje bij de spoelbak van roze porselein waar ik een klein afwasje stond weg te werken, kon ik de plaats zien waar Norman een speelhuisje had kunnen bouwen, of een schommel had kunnen ophangen. Ik knipperde mijn wensdromen weg, liet het water uit de gootsteen lopen en droogde mijn handen af. Het was een slechte gewoonte van

me om te blijven verlangen naar iets wat nooit zou gebeuren.

‘Hup, Betty,’ zei ik tegen mezelf. ‘Doorgaan.’

Als ik iets had geleerd, was het wel dat God Degene was Die geeft en neemt. Ik hoefde niet blij te zijn met Zijn keuzes, het enige wat ik moest doen, was accepteren dat Hij wist wat Hij deed.

In plaats van mezelf toe te staan daar nog veel langer over na te denken, besloot ik mijn boodschappenlijstje voor deze week op te stellen. Anders dan sommige andere vrouwen, die heel doelmatig door de gangpaden van de winkel liepen, intuïtief leken te weten wat er nog aan hun voorraadkast ontbrak en dan alleen precies dat pakten wat ze nodig hadden, had ik de neiging om er schijnbaar doelloos rond te dwalen als ik niets bij me had wat me bij de les kon houden.

Mijn lijstje was flink veranderd in de drieëntwintig jaar sinds we getrouwd waren. Ik hoefde niet langer elk dubbeltje om te draaien en zo goed op mijn uitgaven te letten als in het begin. Ik kon zelfs af en toe wat extra’s kopen.

Dat probeerde ik echter niet als vanzelfsprekend te beschouwen.

Toen ik het lijstje in mijn handtas liet glijden, merkte ik de zak van bruin papier op die op het aanrecht lag. Norm was zijn lunch vergeten, de sufferd. Ik pakte de zak en liep de deur uit.

Ik was altijd blij als ik weer een goed excuus had om even bij de bakkerij langs te gaan en hem midden op de dag nog een keer te zien.

★★★

LaFontaine was een plaatsje waar Goudlokje zich thuis zou hebben gevoeld. Niet zo groot dat iemand er compleet onzichtbaar kon zijn. Niet zo klein dat iedereen wist wat iedereen deed. Precies goed dus, onze kleine gemeenschap pal tussen Detroit en Lansing. Als ik iets nodig had wat alleen in een grotere stad verkrijgbaar was, hoefde ik maar drie kwartier

naar het oosten of naar het westen te rijden.

Normaal gesproken was alles wat ik nodig had echter binnen anderhalve kilometer van mijn voordeur beschikbaar. Als ik mijn haar wilde laten knippen of mijn tanden wilde laten reinigen, kon ik het in principe lopend af. Maar natuurlijk reed ik er meestal naartoe, om een beetje tijd te besparen.

Bovendien voelde ik me nergens zo'n chique mevrouw als achter het stuur van mijn koraalrood-grijze Chevrolet Bel Air. Ik had hem een paar jaar daarvoor als verjaardagscadeau van mijn man gekregen. Die man van mij wist duidelijk hoe hij mij kon verwennen.

Ik was blij toen ik zag dat er vlak voor de bakkerij op straat nog een plaatsje vrij was om te parkeren. De Sweet Family Bakery voelde voor mij net zo als thuis als onze woning aan Deerfield Avenue.

De voordeur van de bakkerij stond open en nog voordat ik die bereikte, rook ik de warme, uitnodigende geur van versgebakken brood al. Het water liep me meteen in de mond, maar ik probeerde het te negeren. Dat ik getrouwd was met een bakker, betekende dat ik nooit mijn eigen brood of taart hoefde te bakken. En het had er ook voor gezorgd dat ik net iets voller rond mijn taille was dan strikt noodzakelijk.

Norman zei dat hij nu gewoon meer had om van te houden en dat was volgens mij lief bedoeld. Maar toch vond ik het niet fijn dat ik elke paar jaar mijn riem een gaatje lossen moest doen. Toen ik de bakkerij binnenliep, beloofde ik mezelf dat ik deze keer geen enkele lekkernij uit de vitrine zou meenemen, hoe heerlijk het allemaal ook rook.

Ik wist dat ik me niet aan die belofte kon houden, maar ik deed in elk geval een moedige poging, ook al was het dan maar voor heel even.

‘Hallo, Betty,’ zei Stan vanachter de toonbank, terwijl hij de krant opvouwde waarin hij aan het lezen was en die naast de kassa neergooide. ‘Norman heeft helemaal niet gezegd dat je vandaag zou langskomen.’

Ik hield de papieren zak omhoog. ‘Hij is zijn lunch vergeten.’

‘Tja, mannen...’ Hij schudde zijn hoofd.

Ik fronste mijn wenkbrauwen en grijnsde naar hem. Mijn zwager had een interessant gevoel voor humor.

‘Ik kom het alleen maar even afleveren en ga dan meteen weer verder,’ zei ik terwijl ik naar de vitrine liep om naar de koffiebroodjes te kijken. Van mijn goede voornemen was weinig meer over. ‘Hoe gaat de verkoop vandaag?’

‘Best goed.’ Hij knikte naar de gebakjes. ‘Frambozen. Wil je er een proberen?’

Ik trok mijn handen op naar mijn borst, waarbij ik nog steeds de papieren zak vasthield.

‘O, dat kan ik beter niet doen.’

‘Ach, kom op. Er zit fruit in. Dat betekent dat ze gezond zijn, toch?’ Stan pakte een vierkant stuk waspapier, plukte een koffiebroodje uit de vitrine, legde dat erop en gaf het aan mij. ‘Het is een nieuw recept. Zeg maar wat je ervan vindt.’

Ik pakte het gebakje en hield het dicht bij mijn neus. ‘O, het ruikt heerlijk.’

Stan knipoogde naar mij en draaide zich om toen hij hoorde dat Norm naast hem kwam staan. Daarna liep hij naar achteren, waar de mixer ongetwijfeld het brooddeeg stond te kneden.

‘Ik dacht al dat ik je stem hoorde,’ zei Norman. ‘Hallo, lieveling.’

Hij stond precies op de plek waar ik hem voor het eerst had gezien. Natuurlijk waren we toen allebei veel jonger geweest. Maar hij was nog steeds net zo knap als op die eerste dag. Hij was alleen een beetje grijzer aan zijn slapen en had een wat vollere buik. Maar zijn glimlach zorgde er, net als al die jaren geleden, nog steeds voor dat mijn hart op hol sloeg. Zijn hazelnootkleurige ogen – meer groen dan bruin – stonden nog net zo helder.

Maar op die dag zag ik meteen dat er iets niet helemaal in

de haak was. Hij zag er moe uit, een beetje bleek.

‘Voel je je wel goed, lieverd?’ vroeg ik.

‘Ja, hoor.’ Hij legde zijn vuist midden op zijn borst en wreef over zijn borstbeen. ‘Alleen wat last van mijn maag. Oprispingen.’

‘Wat heb je gegeten als ontbijt?’ vroeg ik.

Een goede echtgenote zou gelijk met haar man zijn opgestaan, zodra zijn wekker om vier uur in de ochtend afging. Maar ik was van mening dat de vroege vogel die zo graag een worm wilde vangen, dat maar zonder mij moest doen.

‘Ik heb een stukje van het restje worst van gisteravond op een broodje gedaan,’ antwoordde Norm. ‘En daarbij een paar kopjes koffie gedronken.’

‘Misschien was die worst een beetje te gekruid?’ Mijn gezicht vertrok.

‘Misschien.’

‘Het spijt me.’

‘Je hoeft nergens spijt van te hebben.’ Hij liep om de toonbank heen. ‘En daarbij, hoe kan ik nu boos zijn op een vrouw die me mijn lunch komt brengen?’

Ik gaf hem de zak en hij drukte een kus op mijn wang.

‘Dank je, lieve Betty Sweet,’ fluisterde hij in mijn oor, terwijl hij zijn handen op mijn heupen legde. ‘Als ik vanavond thuiskom, laat ik je graag zien hoezeer ik dit gebaar waardeer.’

‘O, dus jij doet de afwas na het eten? Dat zou nog eens een traktatie zijn.’ Ik zette een stapje achteruit en gaf hem, naar ik hoopte, een flirterige knipoog.

‘Tja, zo kun je het ook noemen.’ Zijn grijns was niet helemaal overtuigend, de plooitjes in de hoeken van zijn ogen waren duidelijker zichtbaar dan anders.

‘Wil je dat ik een maagzuurtablet voor je haal?’ vroeg ik. ‘Misschien kun je beter naar huis gaan en even goed uitrusten.’

‘Ik heb er al een genomen.’ Hij grimaste. ‘Maar hij werkt nog niet. Ik ben niet ziek genoeg om naar huis te gaan, schat. Ze hebben me hier nodig. Het komt wel goed.’

‘Prima. Als de tablet over een poosje nog niet werkt, los dan wat zuiveringszout op in water en probeer dat.’ Daarna zei ik met iets meer stemverheffing, zodat het ook achter in de bakkerij te horen was: ‘Zorg ervoor dat Stan je naar huis stuurt als je je daarna nog steeds beroerd voelt.’

Stan gluurde om de hoek. ‘Komt voor de bakker, baas.’

‘Nou, ik moest maar eens boodschappen gaan doen,’ zei ik. ‘Neem alsjeblieft een paar kadetjes mee voor het avondeten, als je het niet vergeet.’

‘Prima,’ zei Norm, en deze keer kuste hij me op mijn lippen.

Ik streek met mijn hand over zijn borst waarna ik me om-draaide en met het koffiebroodje nog in mijn hand richting de deur liep. Terwijl ik naar de uitgang van de winkel liep, stapte mijn schoonvader net zwaar leunend op zijn stok naar binnen. Hij grijnsde naar me op een manier die me het idee gaf dat hij kattenkwaad in de zin had.

Een van de vele dingen die ik zo geweldig vond aan vader Sweet was dat hij iedereen behandelde alsof hij of zij een geschenk van God was. Maar hij reserveerde zijn plagerijtjes voor ons, de mensen die hij zijn familie noemde.

‘Heb je daar wel voor betaald?’ vroeg hij, met een knik naar het koffiebroodje.

‘Ik betaal de prijs er al voor sinds ik uw schoondochter ben geworden,’ antwoordde ik, terwijl ik mijn wenkbrauwen optrok en niet probeerde te giechelen om mijn eigen reactie.

‘Alsof ik dat niet weet.’ Zijn ogen sprankelden. ‘Het beste wat me ooit is overkomen is dat jij verscheen en met die jongen van mij trouwde, zodat hij uiteindelijk uit mijn huis vertrok. Ik kon de rekening van de kruidenier maar nauwelijks betalen toen hij nog thuis woonde.’

‘Nou, pa,’ zei Norm achter mij. ‘Ik weet nog dat u op onze bruiloft hebt gehuild.’

‘Vreugdetranen!’ Vader hief zijn armen in de lucht, waarbij hij een beetje begon te wankelen toen zijn stok van de grond kwam.

‘Onzin,’ zei ik. ‘Weet u nog wat u vlak voor de huwelijks-ceremonie tegen me zei?’

‘Ik ben al een oude man, Bets. Ik herinner me niet eens meer wat ik vanochtend heb gegeten bij het ontbijt.’

‘U zei dat ik goed voor uw zoon moest zorgen omdat hij een van de drie grootste schatten was die u had ontvangen.’ Ik nam een grote hap van mijn koffiebroodje. Het vlokkerige deeg vol boter en suiker smolt haast in mijn mond. ‘En u moet echt een van deze proberen. Ze zijn verrukkelijk.’

‘Ik weet het.’ Hij steunde weer op zijn stok. ‘Het is mijn recept.’

Hij gaf me een klopje op mijn schouder toen hij me passeerde en zijn hand voelde warm aan door de stof van mijn jurk.

Ik zou het hem nooit vertellen, maar ik wist dat Norm zo’n goede man was omdat zijn vader altijd zo’n goede man was geweest.

John en Lacy Sweet hadden de drie beste mensen grootgebracht die ik ooit had ontmoet en ik was er dankbaar voor dat ze mijn familie waren. Toen ik de bakkerij verliet, liep ik langs een foto aan de muur. Hij was genomen toen de Sweets hun bakkerij nog maar pas hadden geopend. De zevenjarige Norman stond links van vader en de vijfjarige Albert aan zijn rechterkant. Moeder Sweet stond naast Norman, met haar hand op de lichte zwelling van haar buik, die uiteindelijk steeds verder zou opbollen omdat baby Marvel erin groeide.

Iemand had met pen onderaan op de foto geschreven: *De grote opening van Sweet Family Bakery. Februari 1928.*

Ik vroeg me af of ze er op dat moment enig idee van hadden gehad dat de bakkerij vijfendertig jaar later nog steeds open zou zijn.

Toen ik in de ogen van moeder Sweet keek, zag ik daarin zo veel vastberadenheid dat ik zeker wist dat zij daar in elk geval nooit aan had getwijfeld.

‘We blijven open totdat God ons vertelt dat het tijd is om

de deuren te sluiten,' had ze me een paar maanden voordat ze stierf gezegd. 'Sommige mensen zijn in de wieg gelegd om te preken, andere om huizen te bouwen. Maar de Sweets zijn op deze aarde gezet om te bakken en dat is ook wat we van plan zijn te blijven doen.'

Als er een bakkerij in de hemel zou zijn, was moeder Sweet beslist degene die ervoor zorgde dat de ovens steeds in bedrijf bleven. Daar was ik van overtuigd.

Wat miste ik die vrouw verschrikkelijk.

Soms vroeg ik me af waarom ik zo veel geluk had gehad dat ik in zo'n geweldige familie was getrouwd. Maar meestal realiseerde ik me dan al snel dat het helemaal niets te maken had met geluk.

Het was een groot geschenk. Niets meer en niets minder.

De kracht van verhalen brengt hen thuis

1963. Wanneer haar man plotseling overlijdt, blijft de kinderloze Betty Sweet met een grote leegte achter. Deze leegte wordt al snel opgevuld door andere zorgen: Betty's zus wordt opgenomen in een psychiatrische inrichting en is niet langer in staat voor haar vijfjarige zoontje te zorgen. Betty besluit Hugo in huis te nemen en hem zo goed en zo kwaad als het gaat iets van Gods onvoorwaardelijke liefde te laten zien. Beiden worstelend met hun eigen verdriet, vinden Betty en Hugo elkaar in het vertellen van verhalen en ervaren ze samen hoe God hun wonden heelt. Dankzij hun positieve instelling en geloof leren ze dat het leven niet alleen leed met zich meebrengt, maar ook allerlei schitterende dingen om dankbaar voor te zijn.

'Susie Finkbeiner is in rap tempo een van mijn favoriete schrijvers geworden.'

– Lynn Austin

Susie Finkbeiner is redacteur voor diverse literaire tijdschriften. Haar romans hebben pit, maar laten ook de kwetsbare kant van mensen zien en geven altijd stof tot nadenken.

NUR 302

KokBoekencentrum.nl
UITGEVERS | UTRECHT

